

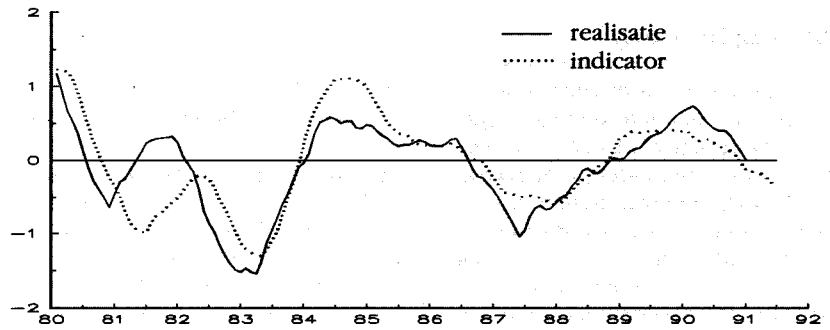
Conjunctuurindicator

Buitenlandse invloeden op de conjunctuur in Nederland

De DNB-conjunctuurindicator voor juli 1991 duidt net als in voorgaande maanden op een verdere afzwakking van de conjunctuur, zie figuur 1. De realisatie van de conjunctuur, gemeten aan de productie in de verwerkende industrie, geeft voor de recente maanden een snelle conjuncturele neergang aan.

Ook internationaal bezien is de conjuncturele situatie minder gunstig. Figuur 2 toont de conjunctuurindicator voor Nederland, naast de aan het Duitse IFO-instituut respectievelijk het Amerikaanse Department of Commerce ontleende en door ons getransformeerde conjunctuurindicatoren voor het voormalige West-Duitsland en de Verenigde Staten. De Verenigde Staten verkeren thans, evenals het Verenigd Koninkrijk, in een recessie. Blijkens de recentelijk verschenen *World Economic Outlook* van het IMF wordt voor de laatstgenoemde twee landen in de eerste twee kwartalen van 1991 een daling van het bnp-volume voorzien van 0,5% respectievelijk 1,5%. De situatie in deze landen is daarmee aanzienlijk minder rooskleurig dan in de Westeuropese landen op het continent, waar voor deze kwartalen een groei wordt verwacht van 2% (Frankrijk en Italië) à 3% (Duitsland).

Figuur 1. DNB-conjunctuurindicator

De conjunctuur in de VS, Duitsland en Nederland heeft in de afgelopen decennia vrijwel voortdurend synchroon gelopen. Zoals te zien is in figuur 2, is het conjuncturele patroon van de VS echter gedurende de jaren 1985-1988 tegengesteld geweest aan dat van Duitsland en Nederland.

Deze figuur suggereert verder dat de synchroniteit in de conjunctuur in de jaren 1989-1990 weer is hersteld. Het ligt evenwel in de lijn van de verwachtingen dat dit synchrone patroon in de tweede helft van het lopende jaar en in het komende jaar wederom wordt doorbroken.

Het IMF voorziet een economische groei die snel oploopt naar bijna 3% eind 1992 in de VS en circa 4% in het VK. Over Duitsland, voor Nederland de belangrijkste handelspartner, is het IMF minder optimistisch. De daling in de Duitse groei zal zich voortzetten tot een niveau van iets boven de 2% eind 1992. Hierbij spelen vooral de hogere belastingen die nodig zijn om de kosten van de Duitse eenwording te dekken, een rol. In Frankrijk en Italië blijft de groei naar verwachting circa 2%.

De Nederlandse conjuncturele beweging bevindt zich blijkens figuur 2 tussen die van Duitsland en de VS

in: Nederland profiteert momenteel enerzijds van de bestedingsimpulsen van de Duitse eenwording, waardoor de conjuncturele afzwakking wordt vertraagd, maar ondervindt anderzijds enig nadeel van de huidige zwakke conjunctuur in de Angelsaksische landen. In 1992 is de situatie omgekeerd: tegenover de lagere groei in Duitsland staat een fors groeierherstel in de Angelsaksische

DNB

landen. Voor alle industrielanden samen wordt door het IMF een toename van de groei verwacht van 1,4% in 1991 naar 2,8% in 1992. De wereldhandelsgroei zal in 1992 dan ook aanzienlijk hoger zijn dan in 1991. Verwacht mag worden dat de conjuncturele beweging in Nederland in de eerste helft van 1992 zal omslaan van dalend naar stijgend.

Conclusie

De DNB-conjunctuurindicator duidt voor Nederland op een verdere afvlakking van de conjunctuur. Voor Duitsland wordt op langere termijn een verdere conjuncturele groeivertraging verwacht, maar voor andere, met name Angelsaksische, industrielanden juist een conjunctureel herstel. Verwacht mag worden dat de conjuncturele beweging in Nederland over grofweg een jaar zal omslaan van af- naar toenemend.

Deze rubriek wordt samengesteld door J.A. Bikker en L. de Haan, werkzaam bij de afdeling Wetenschappelijk onderzoek en econometrie respectievelijk de Studiedienst van de Nederlandsche Bank.

Figuur 2. Conjunctuurindicatoren voor Nederland, Duitsland en de VS

